

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/108/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7017200202
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 04. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Sopková Maximová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2017:7017200202.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v spore žalobcov: 1. Z. F. O., nar. X.X.XXXX, bytom M. XXX/XX, XXX XX E., 2. Z. Z. Garayová, nar. XX.X.XXXX, bytom M. XXX/XX, XXX XX E., 3. O. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XXX/XX, XXX XX E., zastúpení A. M. K., advokátkou so sídlom N. 3, XXX XX E., P.: XX XXX XXX, proti žalovaným: 1. E. E. s.r.o., D. 40, XXX XX E., P.: XX XXX XXX, 2. S. dražobná spoločnosť, s.r.o., Z. XX, XXX XX E., IČO: 36 583 936, o návrhu žalobcov v 1. až v 3. rade o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalobcov v 1. až v 3. rade proti uzneseniu Okresného súdu Košice I z 2. januára 2017, č. k. 36C/207/2016-66

rozhodol:

Z r u š u j e uznesenie a vec v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Predmetom konania vo veci samej je nárok žalobcov, ktorí sa voči žalovaným domáhajú určenia, že úverová zmluva č. 20/2012, uzavretá 3. júla 2012 medzi žalobcami v 1. a 2. rade ako dlžníkmi na strane jednej, a so žalovaným v 1. rade ako veriteľom na strane druhej, je bezúročná a bez poplatkov a zároveň sa domáhali, aby súd uložil žalovaným v 1. a 2. rade povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXXX v časti „C“ KN ako byt č. XX, na 1. poschodí, vo vchode XX bytového domu T. XX, XX, súp. č. XXX, postavený na parc. „C“ KN č. XXXX, ako aj podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu vo veľkosti XXXX/XXXXXX-in k celku, parc. č. XXXX, na ktorej leží stavba XXX, evidovaný na LV č. XXXXX, ktoré sú vo vlastníctve žalobkyne v 3. rade.

2. Okresný súd Košice I (ďalej „súd prvej inštancie“ alebo len „súd“) napadnutým uznesením zamietol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia (podaným súčasne so žalobou vo veci samej), ktorým sa žalobcovia v 1. až 3. rade domáhali, aby súd uložil žalovaným v 1. a 2. rade povinnosť predbežne sa zdržať výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXXX v časti „C“ KN ako byt č. XX, na 1. poschodí, vo vchode XX bytového domu T. XX, XX, súp. č. XXX, postavený na parc. „C“ KN, parc. č. XXXX vo výlučnom vlastníctve žalobkyne v 3. rade, podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu vo veľkosti XXXX/XXXXXX-in k celku, právny vzťah k parcele, na ktorej leží stavba XXX je evidovaný na LV č. XXXXX, priestor č. X-XX na prízemí vo vchode XX, bytového domu T. XX, XX, súp. č. XXX, postavený na parc. „C“ KN č. XXXX, právny vzťah k parcele, na ktorej leží stavba XXX je evidovaný na LV č. XXXXX, parc. č. XXXX pod stavbou evidovaná na LV č. XXXXX, podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu o veľkosti XXX/XXXXXX-in k celku; nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXXX ako spoluvlastnícky podiel k pozemku vo veľkosti XXXX/XXXXXX, parc. č. XXXX vo výmere XXX m², právny vzťah k stavbe evidovanej na pozemku XXXX je evidovaný na LV č. XXXXX, vo vlastníctve žalobkyne v 3. rade, spoluvlastnícky podiel k pozemku vo veľkosti XXX/XXXXXX, parc. č. XXXX vo výmere XXX m², právny vzťah k stavbe evidovanej na pozemku XXXX je evidovaný na LV č. XXXXX, vo vlastníctve žalobkyne v 3. rade, pre k. ú. U., okres E. P. a to až do právoplatného skončenia vo veci samej. H. na nariadenie neodkladného opatrenia žalobcovia odôvodnili tým, že bez rozhodnutia o návrhu je ich právo ohrozené a postavenie neisté, uplatnením výkonu záložného práva

za podmienok tak, ako ich žalobcovia napádajú, by došlo k porušeniu ich práv ako spotrebiteľov a k vymoženiu sumy, na ktorú žalovaný v 1. rade nemá nárok. Dodali, že dobrovoľnou dražbou dôjde k vydraženiu nehnuteľností, ktorých hodnota je vysoko nad rámec skutočného dlhu žalobcov v 1. a 2. rade, pričom výkonom záložného práva dobrovoľnou dražbou vznikne žalobcom škoda. Hodnota predmetu zabezpečenia a výška úveru je v hrubom nepomere; v čase podpísania záložnej zmluvy to bolo až 600 % a v súčasnosti ide o 1000 %.

3. V žalobe vo veci samej žalobcovia uviedli, že 3. júla 2013 so žalovaným v 1. rade uzatvorili žalobcovia v 1. a 2. rade spotrebiteľskú zmluvu o úvere č. 20/2012 na sumu 10.000,00 Eur a týmto dňom žalobkyne v 2. a 3. rade ako záložcovia na strane jednej, so žalovaným v 1. rade na strane druhej, uzatvorili zmluvu o záložnom práve č. 20/2012 a taktiež v uvedený deň žalobcovia podpísali notársku zápisnicu N 313/2013, Nz 24069/2012, NCRis 24598/2012 a z jej textu, najmä z čl. III, je zrejmé, že ide o uznanie dlhu formou notárskej zápisnice. Majú zato, že úverová zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky a že úver poskytnutý na základe tejto zmluvy je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov poukazujúc pritom na § 9 ods. 2 písm. f), g) zákona č. 129/2010 Z.z.. Taktiež majú zato, že uzatvorená záložná zmluva je zmluvou spotrebiteľskou a táto nebola individuálne dojednaná. Poukázali na to, že žalobcovia v 1. a 2. rade mali záujem výlučne o úver, a nie o to, aby žalobkyňa v 3. rade založila svoje nehnuteľnosti. Tvrdili, že pokiaľ nedošlo k výzve v súlade s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, úver nemohol byť ani zosplatnený, a teda nie je ho možné vymáhať a ani realizovať výkon záložného práva. Tiež poukázali na fakt, že žalovaní si voči nim údajnú pohľadávku uplatňujú opakovane, a to v konaní vedenom na tamomšom súde pod sp. zn. 38C/96/2016 a sp. zn. 39C/361/2015, ako aj v exekučnom konaní sp. zn. EX 977/2013. Žalovaný v 2. rade doručil žalobcom oznámenie o začatí výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou.

4. Z listinných dôkazov súd zistil, že žalobcovia v 1. a 2. rade v postavení dlžníkov uzatvorili 3. júla 2012 so spoločnosťou R. L., s.r.o. v postavení veriteľa (právny predchodca žalobcu v 1. rade - pozn. súdu) úverovú zmluvu č. 20/2012, v zmysle ktorej veriteľ poskytol dlžníkom spotrebiteľský úver vo výške 10.000,00 Eur pri dohodnutej ročnej úrokovej sadzbe 36 %, a ktorý sa dlžníci zaviazali vrátiť do 2. januára 2013. Zmluva obsahuje aj výšku ročnej percentuálnej miery nákladov 45,69 %, priemernú ročnú percentuálnu mieru nákladov 28,82 %, účel úveru bol dohodnutý ako bezúčelový, poplatok za poskytnutie úveru činil sumu 100,00 Eur, spôsob zabezpečenia úveru - zriadenie záložného práva k nehnuteľnosti, celkovú čiastku, ktorú boli dlžníci povinní zaplatiť veriteľovi činila sumu 11.900,00 Eur, celkové náklady veriteľa činili 1.900,00 Eur. Dlžníci začali čerpať úver od 3.7.2012. Čl. 7 predmetnej zmluvy obsahoval predmet zabezpečenia úveru opisom nehnuteľností, vlastnícky patriacim v tom čase žalobkyňi v 3. rade a jej toho času nebohému manželovi Ing. F. O., nar. X.XX.XXXX, zomrelom XX.X.XXXX (uvedené zistené súdom z pripojeného spisu Okresného súdu Košice I, sp. zn. 38C/96/2016). Zmluva v čl. 22 obsahovala aj splátkový kalendár, pričom splátky boli rozložené v počte šesť, prvých päť po 300,00 Eur a posledná splátka ku dňu 2.1.2013 vo výške 10.300,00 Eur. Žalobkyňa v 3. rade a Ing. F. O. ako záložcovia uzatvorili 3. júla 2012 s veriteľom - právnym predchodcom žalovaného v 1. rade, aj zmluvu o záložnom práve č. 20/2012, o zriadení záložného práva k nehnuteľným veciam záložcom v prospech záložného veriteľa na zabezpečenie pohľadávky veriteľa z úverovej zmluvy voči dlžníkom - žalobcom v 1. a 2. rade. Predmetom zálohu boli vyššie uvedené nehnuteľnosti. V ten istý deň na Notárskom úrade JUDr. Jozefíny Atanasovej bola podpísaná dlžníkmi a záložcami ako osobami povinnými, notárska zápisnica N 313/2012, Nz 24069/2012, NCRis 24598/2012, ktorou dlžníci - žalobcovia v 1. a 2. rade v prospech osoby oprávnenej - právneho predchodcu žalovaného v 1. rade, okrem iného vyhlásili, že uznávajú svoj záväzok vyplývajúci im z uzavretej úverovej zmluvy z 3. júla 2012, zaviazali sa predmetný úver splatiť v splátkach podľa splátkového kalendára uvedeného v čl. 22 úverovej zmluvy a záložcovia ako osoby povinné vyhlásili, že za účelom zabezpečenia záväzku dlžníkov - žalobcovia v 1. a 2. rade voči veriteľovi - právnemu predchodcovi žalovaného v 1. rade uzatvorili ako záložcovia 3. júla 2012 zmluvu o záložnom práve č. 20/12 s právnym predchodcom žalovaného v 1. rade ako záložným veriteľom, k vyššie uvedeným nehnuteľnostiam a vyhlásili, že uznávajú svoj záväzok v plnom rozsahu, čo do dôvodu a výšky a prejavili súhlas s tým, aby v prípade nesplnenia záväzku dlžníkov sa notárska zápisnica stala vykonateľným titulom pre exekúciu podľa § 41 ods. 2 písm. c) Exekučného poriadku a to na všetok ich súčasný a budúci majetok, t.j. tak na huteľný a nehnuteľný majetok, práva, pohľadávky, ktoré podliehajú exekúcii podľa právnych predpisov a to do výšky nesplateného záväzku a prejavili súhlas s exekúciou. Žalovaný v 1. rade ako záložný veriteľ a žalovaný v 2. rade listom z 19. októbra 2016, adresovaným žalobkyňi v 2. rade, oznámil začatie výkonu záložného práva z dôvodu, že dlžníci si nesplnili riadne a včas podmienky z úverovej zmluvy č.

20/2012; v predmetnom oznámení bolo uvedené, že záložný veriteľ sa uspokojí alebo sa bude domáhať uspokojenia predajom zálohu na dobrovoľnej dražbe v zmysle zákona č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách. Oznámenie obsahovalo aj vymáhaný nárok záložného veriteľa, ktorý ku dňu 12.10.2016 bol v celkovej výške 20.223,07 Eur, z toho istina činila 10.000,00 Eur, príslušenstvo 9.288,68 Eur a náklady spojené s výkonom záložného práva s DPH 934,39 Eur. Zároveň týmto oznámením boli dlžníci vyzvaní na dobrovoľnú úhradu pohľadávky. Žalovaný v 1. rade voči žalobcom v 1. a 2. rade podal na tamojší súd žalobu o zaplatenie 10.900,00 Eur s príslušenstvom, ktoré konanie je vedené pod sp. zn. 39C/361/2015, a ktoré nie je právoplatne ukončené (konanie je prerušené do právoplatného rozhodnutia o návrhu povinných na odklad a zastavenie exekúcie zo 17. októbra 2014 vo veci vedenej na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 16Er/1019/2013). Z predmetného pripojeného spisu súd zistil, že žalovaný v 1. rade sa voči žalobcom v 1. a 2. rade domáha zaplatenia sumy 10.900,00 Eur s príslušenstvom titulom nedoplatku z úveru, ktorý bol žalovaným poskytnutý na základe úverovej zmluvy č. 20/2012 z 3. júla 2012. Z pripojeného spisu Okresného súdu Košice I, sp. zn. 16Er/1019/2013, súd zistil, že na Exekútorskom úrade súdnej exekútorky JUDr. Márie Hlavňovej bol podaný návrh na vykonanie exekúcie proti povinným na základe exekučného titulu - notárskej zápisnice N 313/2012, Nz 24069/2012, NCRis 24598/2012 z 3. júla 2012, pričom exekútorka bola poverená na výkon exekúcie 15. marca 2013 tamojším súdom pod č. 5802*097302. V predmetnom exekučnom konaní žalobcovia v 1. a 2. rade ako povinní podali návrh na odklad a zastavenie exekúcie, o ktorom doposiaľ rozhodnuté nebolo. Z obsahu návrhu povinných na odklad a zastavenie exekúcie je zrejmé, že títo namietajú materiálnu vykonateľnosť exekučného titulu, ktorým je notárska zápisnica o uznaní dlhu a o súhlase povinnej osoby s vykonateľnosťou notárskej zápisnice, ktorá bola spísaná v ten istý deň ako zmluva o úvere. Žalovaný v 1. rade podal voči žalobkyni v 3. rade na tamojší súd žalobu o určenie neúčinnosti právneho úkonu, ktoré konanie je vedené pod sp. zn. 38C/96/2016 a ktoré nie je právoplatne ukončené. Z predmetného spisu bolo súdom zistené, že žalovaný v 1. rade (v hore uvedenom konaní v pozícii žalobcu - pozn. súdu) sa domáha, aby bolo vyslovené, že dohoda dedičov, podľa ktorej dedičstvo po poručiteľovi Ing. Ladislavovi Garayovi, nar. 8.12.1948, zomrelom dňa 11.6.2012, na základe osvedčenia o dedičstve vydanom JUDr. Andreou Kašperovou, notárkou ako súdnou komisárkou pod 25D/295/2013, Dnot 98/2013, nadobudla žalobkyňa v 3. rade (v predmetnom konaní v pozícii žalovanej - pozn. súdu) v celosti bez nároku odstupujúceho dediča, Mgr. Ladislava Garaya, nar. 8.1.1971, na vyplatenie hodnoty jeho dedičského podielu je voči žalovanému v 1. rade (v predmetnom konaní v pozícii žalobcu - pozn. súdu) neúčinná a Gizela Garayová, je povinná mu zaplatiť sumu 10.000,00 Eur.

5. Súd prvej inštancie poukázal na ust. § 324 ods. 1, 3, § 325 ods. 1, § 325 ods. 2 písm. c), d), § 326 ods. 1, 2, § 329 ods. 1 veta prvá a § 329 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a uviedol, že žalobcami navrhované neodkladné opatrenie sleduje dočasnú predbežnú ochranu strán sporu spočívajúcu v uložení povinnosti žalovaným 1. a 2. rade zdržať sa výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou vyššie uvedených nehnuteľností až do právoplatného skončenia vo veci samej. Súd na základe predložených dôkazov spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia dospel k záveru, že v danom prípade nie je odôvodnené nariadiť neodkladné opatrenie v zmysle § 325 ods. 2 písm. c), d) CSP, nakoľko žalobcovia neosvedčili potrebu bezodkladne upraviť pomery strán sporu, neosvedčili samotnú naliehavosť nariadiť neodkladné opatrenie. Súd zdôraznil, že vo veci samej sa žalobcovia domáhajú jednak určenia, že úverová zmluva č. 20/2012, ktorú uzavreli 3. júla 2012 žalobcovia v 1. a 2. rade ako dlžníci na strane jednej, so žalovaným v 1. rade ako veriteľom na strane druhej, je bezúročná a bez poplatkov, ako aj uloženia povinnosti žalovaným v 1. a 2. rade zdržať sa výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou vyššie uvedených nehnuteľností. Súd prvej inštancie zastáva názor, že s prihliadnutím na predmet konania vo veci samej, nie je dôvodné na istý čas obmedziť právo žalovaných. Vo vzťahu k prvému petitu žaloby súd uviedol, že v konaní vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 39C/361/2015 konajúci súd musí predbežne riešiť otázku ne/platnosti úverovej zmluvy ex offo, musí predmetnú úverovú zmluvu podrobiť súdnemu prieskumu a vyhodnotiť, či predmetná zmluva obsahuje, resp. neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. Vzhľadom na uvedené, súd v tomto konaní konanie o určenie, že úverová zmluva č. 20/2012, ktorú uzavreli 3. júla 2012 žalobcovia v 1. a 2. rade ako dlžníci so žalovaným v 1. rade ako veriteľom, je bezúročná a bez poplatkov, zastavil poukazujúc na § 159 CSP. Vo vzťahu k druhému petitu žaloby sa v tomto štádiu konania javí nárok uplatňovaný žalobcami zjavne nedôvodný. Procesné zabezpečenie musí mať vždy nevyhnutne vzťah ku konkrétnemu hmotnoprávnemu nároku. Z povahy veci vyplýva, že zjavne nedôvodnému alebo neexistujúcemu nároku nemožno poskytnúť ochranu prostredníctvom neodkladného opatrenia. V rámci osobitných náležitostí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia musí preto žalobca opísať skutočnosti hodnoverne osvedčujúce dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť

ochrana. Posúdenie úspešnosti tohto osvedčenia podlieha špecifickým kritériám typickým pre inštitút neodkladného opatrenia. Súd zhrnúc vyššie uvedené návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

6. Uznesenie napadli v celom rozsahu včas podaným odvolaním žalobcovia, ktorí navrhli, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Zároveň žiadajú priznať náhradu trov odvolacieho konania. Žalobcovia uplatnili odvolacie dôvody podľa ust. § 365 písm. a), b), d), e), f) a h) CSP. V odvolaní žalobcovia uviedli, že napádaným výkonom záložného práva im hrozí reálne nezvratný zásah do vlastníckych práv. Len súd môže ich právam poskytnúť ochranu, čo im napádaným uznesením de facto odoprel. V súvislosti s uvedeným poukazujú na názor vyslovený v uznesení Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 6Co/106/2014, v zmysle ktorého „za takýchto okolností sa javí predbežné opatrenie ako jediný efektívny prostriedok ochrany do času, kým súd vo veci samej nevykoná súdnu kontrolu neprijateľnosti zmluvných podmienok. Zároveň vo veci samej sa musí rozhodnúť, či je nevyhnutné v demokratickej spoločnosti vykonať záložné právo týmto spôsobom... Odvolací súd opakovane zdôrazňuje, že veriteľ zostáva krytý záložným právom, ktoré nestráca na prednosti... Pochybnosti o súlade inštitútu dobrovoľnej dražby s unijným právom vyvolali dve prejudiciálne konania (C - 482/12 Macinský/Getfin, C-34/13 Kušionová/SMART Capital).“ Ďalej žalobcovia poukázali na uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 5. marca 2015, sp. zn. 1Co/79/2015, kde na strane 6 a strane 7 je vyslovený právny názor, v zmysle ktorého „ak sú však vážnym spôsobom spochybňované ustanovenia úverovej zmluvy (obchodných podmienok tvoriacich jej súčasť), ba dokonca ich platnosť z dôvodu neprijateľných zmluvných podmienok, nemožno od nej oddeliť zmluvu o záložnom práve, ktorá bola súbežne uzatvorená so zmluvou úverovou. Žalobkyňa vzhľadom na všetky vyššie uvedené okolnosti osvedčila právo, ktorého sa domáhala prostredníctvom predbežného opatrenia.“ Zároveň žalobcovia poukázali na právny názor vyslovený v uznesení Krajského súdu v Košiciach z 18. novembra 2014, sp. zn. 2Co/958/2014, v zmysle ktorého „v konaní vo veci samej je napádaná platnosť zmluvných podmienok úverovej zmluvy, na základe ktorej bola uzatvorená aj zmluva o záložnom práve, preto súd správne rozhodol, ak dočasne, do skončenia konania vo veci samej, zakázal odporcom realizáciu výkonu záložného práva.“ Ďalej žalobcovia citujú názor vyslovený v uznesení Krajského súdu v Prešove z 19. februára 2015, sp. zn. 20Co/8/2015, v zmysle ktorého „v podanom návrhu navrhovateľka poukázala na neprijateľné zmluvné podmienky v spotrebiteľskej zmluve... Práve predbežné opatrenie súdu o zdržaní sa nakladania do rozhodnutia o veci samej je plne namieste ... Odvolací súd predovšetkým považuje za potrebné uviesť, že predmetná vec sa týka práve Európskej únie, presnejšie cieľov podľa Smernice EP a rady 205/209/ES z 11. mája 2015 o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom... nemali by byť pochybnosti o potrebe dočasnej ochrany, ak je indikované použitie nekalých obchodných praktík a neprijateľných zmluvných podmienok. V takom prípade je treba v zásade predbežné opatrenie nariadiť...“ Zároveň žalobcovia zdôraznili potrebu jednotného rozhodovania súdov s poukazaním na uznesenie Ústavného súdu SR z 22. novembra 2011, č. k. IV.ÚS 499/2011-25, v zmysle ktorého diametrálne odlišná rozhodovacia činnosť všeobecného súdu o tej istej právnej otázke za rovnakej alebo analogicky skutkovej situácie, pokiaľ ju nemožno rozumne a objektívne odôvodniť, je ústavne neudržateľná (IV.ÚS 209/2010, PL ÚS 21/00, PL ÚS 6/04, III.ÚS 328/05). Protichodné právne závery vyslovené v analogických prípadoch neprispievajú k naplneniu hlavného účelu princípu právnej istoty ani k dôvere v spravodlivé súdne konanie (IV.ÚS 49/06, III.ÚS 300/06). Aj podľa uznesenia Krajského súdu v Košiciach zo 14. septembra 2015, sp. zn. 3Co/440/2015 už samotná potenciálna hrozba vypratania bytu v dôsledku vlastníckeho práva je takou nezvratnou udalosťou, ktorá by mohla sťažiť postavenie žalobcov v prípade úspechu v konaní vo veci samej. Súd prvej inštancie preto podľa názoru žalobcov porušil princíp právnej istoty žalobcov. Predbežné opatrenie je jediným efektívnym prostriedkom obrany žalobcov, kým súd právoplatne nerozhodne o veci samej. Žalobcovia poukázali na to, že samostatným odvolaním navrhli odvolaciemu súdu, aby zrušil aj uznesenie, ktorým súd prvej inštancie zamietol určenie, že úverová zmluva č. 20/2012 z 3. júla 2012 je bezúročná a bez poplatkov (zrejme zastavil konanie o uvedenom požadovanom určení, poznámka odvolacieho súdu).

7. Odvolací súd preskúmal odvolanie žalobcov spolu s konaním súdu prvej inštancie v rámci odvolacieho konania bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 2 CSP) v rozsahu vyplývajúcom z § 380 ods. 1, 2 CSP a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné, lebo súd prvej inštancie nesprávne vec právne posúdil a odôvodnenie nemá podklad v zistení skutkového stavu.

8. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

9. Vychádzajúc zo zákonných predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia je toto prípustné a opodstatnené vtedy, ak

- sa tvrdí a osvedčí, že sú tu právne vzťahy medzi účastníkmi,
- tieto právne vzťahy vyžadujú úpravu,
- táto úprava je potrebná,
- neprimeraným spôsobom nezasahuje do právnych vzťahov medzi účastníkmi (účastník nie je obmedzený spôsobom neprimeraným povahe veci) a
- sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

10. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä aby niečo vykonala, niečo sa zdržala alebo niečo znášala.

11. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje aj na Smernicu Európskeho parlamentu a rady 2009/22/ES z 23. apríla 2009 o súdnych príkazoch na ochranu spotrebiteľských záujmov. Podľa článku 1 ods. 1 účelom tejto smernice je aproximácia právnych a správnych predpisov členských štátov v súvislosti so žalobami na vydanie súdneho príkazu uvedenými v článku 2, zameranými na ochranu kolektívnych spotrebiteľských záujmov zahrnutých v smerniciach uvedených v prílohe 1 s cieľom zabezpečiť riadne fungovanie vnútorného trhu a podľa článku 2, bod 2 na účely tejto smernice sa neoprávneným zásahom rozumie každý čin v rozpore so smernicami uvedenými v prílohe 1, transponovanými do vnútorného právneho poriadku členských štátov, ktorý škodí kolektívnym záujmom uvedeným v odseku 1. Uvedená smernica predpokladá ochranu v skrátenom konaní a za také je potrebné považovať aj konanie o neodkladnom opatrení.

12. Odmietnutie spravodlivosti alebo základného práva v spojitosti s neodkladnými opatreniami predpokladá také porušenie, ktoré nie je napravitelné alebo odstrániteľné procesnými prostriedkami obsiahnutými v Civilnom sporovom poriadku. Takýmto porušením však nemôže byť samo osebe nariadenie neodkladného opatrenia (porov. uznesenie Ústavného súdu SR č. 57/2000). Zákaz nekalej obchodnej praxe principiálne nemôže poškodiť dodávateľa. Práve naopak, môže predstavovať efektívny prostriedok ochrany v rámci kolektívnych práv spotrebiteľov (viď smernica 2009/22 ES o súdnych príkazoch).

13. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia sa musí vziať zreteľ na fakticitu javu, proporionalitu následku a príčiny jeho vzniku a je potrebné zvažovať pozitívne a negatívne argumenty v kolízii stojacich záujmov za súčasnej minimalizácie zásahov do základných práv účastníkov konania (nález Ústavného súdu Českej republiky IV.ÚS 89/02 z 18.6.2002, Sbírka nálezů a usnesení Ústavního soudu, svazek 27, nález č. 97).

14. Formulácia predbežného opatrenia by v zásade nemala kopírovať žalobný návrh. Ak sa však účel dočasnej ochrany nedá inak dosiahnuť, než rovnakým výrokom ako vo veci samej, musí uvedená formalistická požiadavka ustúpiť (uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 1Obo 567/97, uznesenie Krajského súdu v Prešove z 26. mája 2011, sp. zn. 6Co 84/2011)

15. Odvolací súd konštatuje, že napriek rozsiahlemu opisu skutkových zistení a teoretických úvah v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, je uznesenie súdu prvej inštancie nepreskúmateľné, a to jednak pre nesprávne skutkové a právne závery, ale predovšetkým pre nedostatok konkrétnych dôvodov, pre ktorý návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol, v dôsledku čoho je uznesenie súdu prvej inštancie nepreskúmateľné.

16. Súd prvej inštancie vyslovil názor, že v tomto prípade nie je dôvodné na istý čas obmedziť právo žalovaných nariadením neodkladného opatrenia, a to s ohľadom na skutočnosť, že je potrebné zastaviť konanie vo veci samej, a to konanie o určení, že úverová zmluva je bezúčinná a bez poplatkov, s poukazom na ust. § 159 CSP v dôsledku litispendencie (s prihliadnutím na totožnosť účastníkov v oboch sporoch na Okresnom súde Košice I, ako aj na predmet konania vo veci samej v konaní vedenom pod sp. zn. 39C/361/2015, v ktorom musí konajúci súd predbežne riešiť otázku platnosti, či neplatnosti

úverovej zmluvy ex offa a podrobiť predmetnú úverovú zmluvu súdnemu prieskumu a vyhodnotiť, či zmluva obsahuje, resp. neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky).

17. Vyššie uvedený záver súdu prvej inštancie nie je správny.

18. Odvolací súd poukazuje na to, že prekážku prv začatého súdneho konania (litispencia) upravuje ustanovenie § 159 CSP. Táto prekážka zabráňuje, aby na súde prebiehalo iné súdne konanie v tej istej veci. Táto prekážka je daná, ak na ktoromkoľvek súde v Slovenskej republike je začaté konanie, ktoré má rovnakých účastníkov, rovnaký predmet konania a rovnaké skutkové okolnosti, od ktorých sa odvodzuje právo. Ak nie je splnený čo len jeden znak, nejde o tú istú vec. Totožnosť predmetu konania je totožnosť nároku uplatneného z rovnakého skutkového základu či skutkového deja. (pozri uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 23. 11. 2010, sp. zn. 5 Cdo 77/2009)

19. Zo spisového materiálu nepochybne vyplýva, že na základe žaloby v teraz preskúmvanej veci, podanej na súde 2. decembra 2016, sú žalobcami v 1. rade Mgr. F. O., v 2. rade Mgr. Z. O., v 3. rade O. O. a žalovanými sú - v 1. rade E. E. s.r.o., P.: 45 959 285, v 2. rade S. M. K., s.r.o., IČO: XX 583 936. Predmetom konania vo veci samej je určenie, že úverová zmluva je bezúčinná a bez poplatkov a uloženie povinnosti žalovaným v 1. a 2. rade zdržať sa výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou nehnuteľností.

20. Zo spisu Okresného súdu Košice I, sp. zn. 39C/361/2015 vyplýva, že na základe žaloby, podanej na súde 2. júla 2015, je žalobcom E. E. s.r.o. (pôvodné obchodné meno R. L. s.r.o.) a žalovanými sú v 1. rade Z. F. O. a v 2. rade Z. Z. O., pričom predmetom konania je nárok žalobcu proti žalovaným na zaplatenie sumy 10.900,00 Eur s príslušenstvom titulom dlhu z úverovej zmluvy uzavretej 3. júla 2012 pod č. 20/2012.

21. Z vyššie uvedeného jednoznačne vyplýva, že prekážka litispencie v preskúmvanej veci vo vzťahu ku sporu vedenému na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 39C/361/2015, nie je daná už z toho dôvodu, že v týchto dvoch sporoch nie sú totožné subjekty na strane žalobcov a žalovaných. Nakoľko nie je splnený tento znak, nemožno hovoriť o tej istej veci.

22. Nesprávny je aj záver súdu prvej inštancie o totožnosti predmetu konania v oboch spomínaných sporoch. Bližšie zdôvodnenie uvedenej právnej otázky odvolací súd uviedol v uznesení z 12. apríla 2017, sp. zn. 11Co/103/2017, ktorým bolo zrušené uznesenie súdu prvej inštancie o čiastočnom zatavení konania vo veci vedenej na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 36C/207/2016.

23. V nadväznosti na vyššie uvedené odvolací súd dodáva, že v prípade, ak by v uvedených dvoch sporoch boli totožné sporové strany na strane žalobcov i žalovaných, takéto podanie, akým je žaloba vo veci samej vedená pod sp. zn. 36C/207/2016, by bolo potrebné posudzovať vo svetle zásad Civilného sporového poriadku (§ 159, § 230 a § 214 ods. 2 CSP), teda či tento návrh žalobcov nie je vzhľadom na jeho obsah návrhom na vydanie medzitimného rozsudku vo veci 39C/361/2015. Nakoľko však v preskúmvanej veci nie je daná totožnosť subjektov na strane žalobcov a žalovaných, potom vôbec nebolo možné zastaviť konanie v preskúmvanej veci pre litispenciu. Z rovnakých dôvodov sa nemôže jednať ani o návrh na vydanie medzitimného rozsudku v konaní o žalobe na plnenie.

24. Odvolací súd upriamuje pozornosť aj na záver súdu, podľa ktorého vo vzťahu k druhému petitu žaloby sa v tomto štádiu konania javí nárok uplatňovaný žalobcami ako zjavne nedôvodný. Súd však ani jednou vetou tento svoj názor bližšie nezdôvodnil, v dôsledku čoho je jeho rozhodnutie nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov.

25. V nadväznosti na vyššie uvedené odvolací súd zdôrazňuje, že nariadením neodkladného opatrenia sa nesmie predbiehať rozhodnutie vo veci samej, teda neodkladné opatrenie zásadne nemá prejudikovať práva a záujmy účastníkov. Pred jeho nariadením vychádza súd z vymedzenia uvedeného v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým je viazaný, a skúma skutkové okolnosti, vzťahujúce sa na rozsah navrhovaného opatrenia.

26. V prípade nariadenia neodkladného opatrenia, toto má iba dočasný charakter, pričom sa ním neprejudikujú práva a povinnosti strán sporu, ani posúdenie právneho vzťahu medzi nimi a ani otázka

pasívnej legitímácie žalovaných v konaní vo veci samej. Znamená to, že obsahom dočasnej úpravy v neskoršom konaní nie je súd viazaný a môže rozhodnúť inak (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 22. septembra 2010, sp. zn. 6 Cdo 171/2010).

27. Preto aj postupom, ktorým súd prejedikoval v uznesení o zamietnutí návrhu na vydanie neodkladného opatrenia rozhodnutie o veci samej - navyše, bez akéhokoľvek zdôvodnenia tohto záveru, v dôsledku čoho je jeho rozhodnutie v tejto časti aj nepreskúmateľné - žalobcom znemožnil, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

28. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie v súlade s ust. § 389 ods. 1 písm. c) a d) CSP a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 391 ods. 1 CSP).

29. Rozhodnutie bolo prijaté senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorých sa konanie končí z dôvodov uvedených v ust. § 420 CSP. Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolávateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Táto povinnosť neplatí v prípadoch uvedených v ust. § 429 ods. 2 CSP.